

Kulturdepartementet
Medieavdelingen
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Fredag, 31. desember 2011

Deres referanse: 2006/06698 ME/ME2 LAB:elt

Høring “Ytringsfrihet og ansvar i en ny mediehverdag” (NOU 2011:12)

A-pressen er som medieeier svært opptatt å verne om verdier som ytringsfrihet og informasjonsfrihet, et sterkt redaktørinstitutt og uavhengige redaktører.

A-pressen mener det er viktig for norsk presse å få etablert en egen medieansvarslov som styrker redaktørens stilling og pressens uavhengighet, og støtter av den grunn forslaget fra lovutvalgets mindretall som foreslår at nåværende “lov om redaksjonell frihet i media” bygges ut til en “lov om frihet og ansvar i redaktørstyrte medier”. A-pressen beklager at lovutvalgets flertall ikke går inn for en medieansvarslov. Flertallets holdning vitner om mangelfull forståelse for pressens rolle i samfunnet.

Formålet med en medieansvarslov må være, slik Norsk Redaktørforening foreslår, “å sikre og regulere mediens sentrale rolle som aktører og formidlere av meninger og informasjon i en åpen og opplyst debatt, i samsvar med Grunnlovens § 100 og Norges Internasjonale konvensjonsforpliktelser.”

Mediefeltet gjennomgår dyptgripende endringer. Dagens digitale mediesamfunn har skapt et mangfold av kanaler inn i det offentlige rom, noe som gir folk flest nye ytringsmuligheter, samtidig som terskelen for publisering er lavere. Men samfunnet har fortsatt behov for redigerte medier, kritisk kvalitetsjournalistikk og en allmenn informasjonsformidling som fungerer på selvstendig grunnlag, uavhengig av myndigheter, pressgrupper og kommersielle interesser.

Forslag om egen medielov ble opprinnelig lansert i Stortinget i 1992. Senere, i 1995, fulgte Eierskapsutvalget opp med forslag om en medielov, blant annet for å trygge den redaksjonelle frihet. Ytringsfrihetskommisjonen fra 1999 kom med en sterk påpeking av behovet for “en omfattende institusjonell oppbygging” for å sikre og støtte opp under ytringsfriheten. “Det er av

stor viktighet at kanalene ut i det offentlige rom er strukturert slik at det sikres god informasjon, et mangfold av ytringer og meningsbrytninger”, fastslår kommisjonen, som legger til: I denne sammenheng står det vi har kalt “redaktørfunksjonen” sentralt. Senere har Personvernkommisjonen og andre offentlige utredninger understreket behovet for en medieansvarslov.

Også Mediestøtteutvalget fra 2010 er opptatt av statens ansvar for å trygge redaksjonell uavhengighet og kvalitetsjournalistikk. “Mediene spiller en sentral rolle for å sikre ytringsfrihet og et levende demokrati, og staten har derfor et ansvar for å legge til rette for et mangfoldig mediesystem med høy kvalitet”, heter det her. Mediestøtteutvalget konstaterer at Internett og sosiale medier blir stadig viktigere, men disse kanalene “har ikke erstattet den funksjon etablerte medier har i å fremme nyheter og samfunnsdebatt”. Og videre: “støttetiltak er nødvendig for å sikre befolkningen bred tilgang til nyheter og samfunnsdebatt av høy kvalitet og redaksjonell standard” (NOU 2010: 14 s 12). Med andre ord: Det er nødvendig å differensiere mediebegrepet, og skape en lovgiving som styrker de redaktørstyrte mediene med pressefaglig god standard.

Samfunnsoppdraget er mediens viktigste begrunnelse. Det handler om å informere, fremme samfunnsengasjement, styrke rettsstaten, demokratiet og likeverd mellom mennesker. Redaktørinstituttet utgjør en uavhengig og kritisk korrektiv til statsmakten, men også et tydelig ansvarspunkt for ytringer. I denne sammenheng er det naturlig å se på redaktørinstituttet som et kvalitetsstempel på journalistisk arbeid og redaksjonell virksomhet, et varemerke som signaliserer både uavhengighet, ansvarlighet, saklighet, relevans og samfunnsansvar.

A-pressen mener det er viktig å få på plass en lovgiving som styrker redaktørinstituttet i et stadig mer mangfoldig, uoversiktlig og fragmentert medielandskap. Begrunnelsen ligger i hensynet til kvaliteten på samfunnsdebatten, informasjonsformidlingen og den offentlige samtale. A-pressen støtter Norsk Redaktørforenings innspill til innhold i framtidig medieansvarslov, og de punktene lovutvalgets mindretall anfører. Det gjelder blant annet:

- Redaksjonell uavhengighet, bestemmelsen som allerede er nedfelt i gjeldende lov om redaksjonell frihet.
- Strafferettslig ansvar for redaksjonelt innhold. Loven må slå fast at mediets ansvarlige redaktør skal holdes strafferettslig ansvarlig for alt redaksjonelt innhold som publiseres.
- Anonymitetsrett og kildevern, en lovfesting av et absolutt kildevern for redaktører og journalister i medier som er omfattet av medieansvarsloven.
- Rettslig ansvar for brukergenerert innhold. Loven må fastsette kriterier for i hvilke tilfeller redaktøren overtar ansvaret for brukergenerert innhold, og i hvilke tilfeller den opprinnelige yrter står ansvarlig.

A-pressen har merket seg kritikken Norsk Redaktørforening, Norsk Journalistlag og Mediebedriftenes Landsforening kommer med i sine høringsuttalelser, og slutter i store trekk opp om de vurderinger og konklusjoner som her er gjort.

Hele det norske mediemiljøet har i en årrekke arbeidet for en medieansvarslov, der ansvarssystemet i mediene klargjøres. Dette arbeidet har også bred støtte i Stortinget. Lovutvalgets flertallsinnstilling danner et særs dårlig grunnlag for det videre arbeid med medieansvarslovgiving.

Kulturdepartementet og Justisdepartementet bør selv stå for nye utredninger med sikte på å bringe dette viktige arbeidet videre. Der målet er å lage en medieansvarslov som styrker ytringsfriheten, redaktørinstituttet og redaktørens uavhengige stilling i våre medier.

Med vennlig hilsen
for A-pressen AS

Thor Gjermund Eriksen
Konsernsjef